

عنوان مقاله:

سنگ نگاری، زمین شیمی و خاستگاه زمین ساختی سنگ های آتشفشانی ترشیری منطقه آسفیج (جنوب باختری سریشه، خراسان جنوبی)

محل انتشار:

فصلنامه پترولوژی، دوره 14، شماره 3 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

محمد حسین یوسف زاده - استادیار گروه زمین شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران.

مرضیه چهکندی نژاد - دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه زمین شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران

خلاصه مقاله:

منطقه آسفیج در جنوب باختری سریشه (خراسان جنوبی) و در مرز بلوک لوت و پهنه سیستان جای دارد. سنگ های آتشفشانی ترشیری منطقه شامل پیروکسن آندزیت، آندزیت، داسیت، ریوداسیت، ریولیت (پرلیت)، توف، برش و آگلومرا هستند که روی پریدوتیت های سرپانتینی شده و میکروگابروی کرتاسه جای گرفته اند. کانی های پلاژیوکلاز، سانیدین، کوارتز، هورنبلند، بیوتیت و کلینوپیروکسن از کانی های اصلی و بافت های پورفیریتی با زمینه میکروگرانولار و یا میکروولیتی، گلومروپورفیریتی، جریانی، حفره ای و پرلیتی از بافت های رایج این سنگ ها هستند. منطقه بندی شیمیایی، بافت غربالی و خوردگی خلیجی در پلاژیوکلازها نشان دهنده شرایط نبود تعادل هنگام تبلور ماگما هستند. سنگ های یادشده، از سری ماگمایی کالک آلکان و در گروه سنگ های پتاسیم بالا به شمار می روند. نمودارهای بهنجار شده عنصرهای کمیاب و خاکی کمیاب این سنگ ها در برابر گوشته اولیه و کندریت وابستگی زایشی آنها با یکدیگر را نشان می دهند. تهی شدگی از عنصرهای P، Ti، Ta و Nb و غنی شدگی از U، K، Sr، Zr، Rb و Th و همچنین، غنی شدگی LREE نسبت به HREE گویای پیدایش این سنگ ها در حاشیه فعال قاره ای هستند و در پی ذوب بخشی گوه گوشته ای و افزوده شدن سازنده های متاسوماتیک آزدشده از سنگ کره فرورونده و یا به دنبال نازک شدگی (لایه لایه شدگی) سنگ کره ستر پدید آمده اند. شواهد زمین شیمیایی مانند Nb/Y در برابر Rb/Y نشان می دهد آلودگی پوسته ای یکی از مهم ترین پدیده ها در تحول ماگما در این منطقه است. بر پایه نمودار های Dy/Yb و La/Yb در برابر Dy می توان خاستگاه ماگمای سازنده این سنگ ها را ذوب بخشی گوشته اسپینل لرزولیتی در محدوده رخساره اسپینل لرزولیت فلوگوپیت دار دانست.

کلمات کلیدی:

آندزیت کالک آلکان اسپینل لرزولیت آسفیج، سریشه بلوک لوت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1948653>

